

V Brně 5. 9. 2008

Vážený pane senátore,

obracíme se na Vás jménem Národního centra pro rodinu v Brně, které se zabývá mj. státní rodinnou politikou s cílem hájit zájmy rodiny v ČR, ve věci senátního návrhu zákona paní senátorky Domšové o důstojné smrti, který bude Senát projednávat na své schůzi dne 18. 9. 2008.

Vedle skutečnosti, že je návrh zákona v rozporu se základním právem člověka na život, které je jako nejdůležitější právo garantováno v čl. 6 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, považujeme snahu obsaženou v předloze návrhu zákona obhájit oprávněnost tzv. důstojné smrti za zavádějící zejména z následujících důvodů:

- Samotná Obecná část důvodové zprávy obsahuje matoucí zjištění, když považuje ukončení života nepřirozenou smrtí za řešení neúnosné situace pacienta. Takové řešení považujeme spíše za obcházení péče namísto faktického hledání řešení (paliativní péče).
- Návrh nepočítá s možností důstojného života i v době nevléčitelné nemoci navzdory zkušenostem paliativců i samotných postižených.
- Za důstojnou smrt považujeme možnost umírat v láskyplné péči, která v zásadě směřuje ke zmírňování utrpení a k léčbě.
- Návrh naopak bere v úvahu pouze pacienta samotného (v žádném z paragrafů se nezmiňuje např. o informování rodiny, popř. řešení složité zdravotní situace společně s členy rodiny či blízkými osobami pacienta).
- Návrh nezvažuje důsledky eutanázie na život dalších osob, tato zmínka by se např. hodila do § 8. Zkušenost prokazuje, že to bude vždy rodina a nejbližší přátelé, kteří pocítí odchod blízkého člověka a všechny důsledky, které by tzv. důstojná smrt s sebou přinesla.
- Hovoří se o objektivním posouzení stavu pacienta aniž by se návrh zmiňoval o posouzení optimálnosti péče o něj.
- Návrh nezvažuje nebezpečí zneužití jak v Obecné části důvodové zprávy, tak nenabízí dostatečnou ochranu před zneužitím např. v § 7, odst. 3.

Ve svém prohlášení se plně ztotožňujeme s prohlášením paní ministryně Džamily Stehlíkové a MUDr. Marie Svatošové zakladatelky hospicového hnutí v ČR. Pro dokreslení uvádíme vyjádření pacientky s Parkinsonovou nemocí paní Květy:

„Nejsem pro důstojnou smrt. Smrt sama nikdy není důstojná. Jsem pro důstojný život. Až do konce.“
Pacientka dále uvádí, že poslední stadia Parkinsonovy nemoci jsou velmi bolestná, ale s plným vědomím a svědomím konstatuje, že všichni členové sdružení Společnosti Parkinson rezolutně odmítají tento zákon. Za návrhem vidí postoj zdravých lidí, kteří neunesou pohled na trpícího, nevzhledného a nešťastného člověka. Považuje to za problém zdravých příbuzných, kteří nejsou připraveni na tuto situaci a nejsou schopni ji psychicky zvládnout. Je to záležitost výchovy, vzdělání, etiky a morálky společnosti. Zdravotnictví by mělo umět řešit konečnou fázi života člověka jinak než usmrcováním.

Za Národní centrum pro rodinu

Mgr. Ing. Marie Oujezdská a Mgr. Radomíra Keršnerová